

Sporttiturva

Vakuutusehdot 1.4.2020 • L2004

SISÄLLYSLUETTELO

Sporttiturva 1

Yleiset sopimusehdot..... 2

SPORTTITURVA

1 Vakuutettu ja edunsaaja

Vakuutettuna on henkilö, jolle vakuutus on ostettu. Hoitokorvaus ja haattakorvaus maksetaan vakuutetulle.

Edunsaajana kuolinturvan osalta ovat vakuutetun omaiset, ellei vakuutuksenottaja ole ilmoittanut muuta edunsaajaa vakuutuksenantajalle.

Edunsaajamääräys sekä sen muutokset tai peruutukset on tehtävä kirjallisesti vakuutusyhtiölle.

2 Voimassaolo

Vakuutus on voimassa tuoteoppaassa tai vakuutus sopimuksessa mainitun urheilulajin otteluissa, kilpailuissa, harjoituksissa ja niihin välittömästi liittyvillä meno- ja paluumatkoilla valitun vakuutusvaihtoehdon mukaan tai tuoteoppaassa taikka vakuutus sopimuksessa mainitussa laajuudessa. Tuoteoppaassa mainituissa alaryhmissä vakuutus on voimassa mahdollisesti myös muiden urheilulajien otteluissa, kilpailuissa ja harjoituksissa sekä niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

Kulut korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairausvakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla.

Vakuutusturva on voimassa tuoteoppaassa tai vakuutus sopimuksessa ilmoitetun ajan.

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa, ellei tuoteoppaassa tai vakuutus sopimuksessa ole toisin mainittu.

3 Äkillinen tapahtuma ja sen rajoitteet

3.1 Äkillisellä tapahtumalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka aiheuttaa ruumiinvamman

3.2 Äkillisenä ruumiinvamman aiheuttavana tapahtumana ei korvata

- rasituskipua, -vammoja tai -sairauksia, esimerkiksi penikkatautia, jännetulehduksia tai jännteiden kiinnityskohtien tulehduksia

- vähitellen syntyviä kiputiloja, vammoja tai sairauksia
- sairauksia, esimerkiksi luu- tai rustosairauksia, nivelkulumaa tai -tulehduksia taikka sydän- tai muita sairauskohtauksia
- nikamavälilevytyrää
- vatsa-, napa- tai nivustyryää

Edellä mainituista poiketen korvataan rasitusmurtuma tai sen esiaste.

4 Korvauslajit

4.1 Hoitokorvaus

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutetulle sattuneesta äkillisen tapahtuman aiheuttamasta ruumiinvammasta aiheutuu tutkimus- tai hoitokuluja. Vamman aiheuttaneen tapahtuman tulee sattua vakuutuksen voimassa ollessa. Korvausta maksetaan vain niistä kuluista, jotka ovat aiheutuneet kolmen vuoden sisällä vamman aiheuttaneesta tapahtumasta, kuitenkin vain tuoteoppaassa mainittuun enimmäiskorvausmäärään asti. Hammasvammoissa ei ole enimmäiskorvausaikaa.

Omapastuu vähennetään kerran kutakin vamman aiheuttanutta tapahtumaa kohti.

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että vamman tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä. Lisäksi tutkimusten ja hoitojen tulee olla yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan vamman hoidon kannalta välttämättömiä. Näiden aiheuttamista kuluista korvataan kohtuulliset

- maksut lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut apteekista myytävistä lääkevalmisteista ja haavasideksista
- sairaalan hoitopäivämaksut
- maksut hammasvamman tutkimuksista ja hoidoista
- maksut korvattavan vamman takia tarvittavasta ortopedisestä tuesta tai ortopedisestä sidoksesta

- maksut murtumasta tai leikkaus- taikka kipsaushoidosta toipumisen vaatimasta fysioterapiasta. Lisäksi fysioterapia korvataan polven ja olkapään vammoissa, joissa fysioterapiaa annetaan leikkaustoimenpiteen sijaan. Fysioterapiaa korvataan kuitenkin enintään 10 hoitokertaa äkillistä tapahtumaa kohti.
- maksut kyynär- tai kainalosauvojen vuokrasta
- maksut korvattavan toimenpiteen yhteydessä rikkileikatuista vaatteista ja varusteista
- kohtuulliset matkakulut lähimpään hoitolaitokseen. Oman auton käyttämisestä korvataan ehtojen mukaisina kohtuullisina tai välttämättöminä kuluina enintään sairausvakuutuslain perusteella annetussa Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksessa määritelty moottoriajoneuvon matkakustannusten määrä.

Vakuutusyhtiö voi valita missä lääkärikeskuksessa, sairaalassa tai hoitolaitoksessa tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta hankaluutta.

Vakuutuksesta ei korvata

- fysioterapeutin suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta aiheutuneita kuluja, paitsi jos kyse on edellä mainitusta toipumisen vaatimasta tai leikkaustoimenpiteen sijaan korvattavasta fysioterapiasta.
- jalkaterapeutin, toimintaterapeutin, puheterapeutin, ravitsemusterapeutin, psykologin, neuropsykologin, optikon, kiropraktikon, osteopaatin, naprapaatin tai hierojan taikka näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai hoidosta aiheutuneita kuluja
- psykoterapiasta tai siihen rinnastettavasta hoidosta aiheutuneita kuluja
- lääkinnällisistä välineistä, muista apuvälineistä ja tarvikkeista tai tekojäsenistä aiheutuvia kuluja, paitsi edellä mainittuja ortopedisen tuen tai ortopedisen sidoksen kuluja taikka kyynär- tai kainalosauvojen vuokratuloja
- välillisiä kuluja kuten majoitus- ja ateriakuluja

4.1.1 Korvauksen hakeminen

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys vammasta, tutkimuksista ja hoidoista. Tämä on tehtävä täyttämällä vahinkoilmoitus vakuutusyhtiön verkkosivuilla. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian kannalta tarpeellinen selvitys. Lääkärintilauspalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluina. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Korvauksen hakijan on pyydettyä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäiset kulutusitteen.

4.2 Haittakorvaus

Oikeus haittakorvaukseen syntyy, kun vakuutetulle aiheutuu pysyvä haitta haittakorvauslain voimassaoloaikana sattuneen äkillisen tapahtuman aiheuttaman ruumiinvamman vuoksi ja pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta.

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää para-

ne. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu. Vammautuneen yksilölliset olosuhteet, kuten ammatti tai harrastukset, eivät vaikuta haitan määritykseen. Haitan suuruus määritetään äkillisen tapahtuman sattuessa voimassa olleen työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuvan haittaluokitusasetuksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1-20 siten, että haittaluokka 20 tarkoittaa suurinta haittaa ja haittaluokka 1 pienintä korvattavaa haittaa.

Täydestä eli haittaluokan 20 mukaisesta pysyvistä haitasta maksetaan kertakorvauksena äkillisen tapahtuman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvistä haitasta maksetaan kertakorvauksena niin monta kahdeskymmenesosaa tästä vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

Pysyvä haitta määritetään vamman muodostuttua lääketieteellisesti arvioiden pysyväksi aikaisintaan kolmen kuukauden ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapahtumasta. Jos haitta muuttuu vähintään kaksi haittaluokkaa ennen kuin kolme vuotta on kulunut tapahtuman sattumisesta, muutetaan korvauksen määrää vastaavasti. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin.

4.2.1 Korvauksen hakeminen

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys äkillisen tapahtuman aiheuttamasta ruumiinvammasta. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, jonka on oltava vakuutusyhtiölle toimitettavan selvityksen mukana. Invaliditeettikorvauksen käsittelyä varten korvauksen hakijan on toimitettava pyydettyä vakuutusyhtiölle E-lääkärintilaus, josta ilmenee vamman tilankuvaus. Lääkärintilauspalkkio korvataan vahingon selvittelykuluina ainoastaan, jos vakuutusyhtiö on erikseen pyytänyt toimittamaan lääkärintilauksen.

4.3 Kuolinkorvaus

Oikeus kuolinkorvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee kuolinkorvauslain voimassaoloaikana sattuneen äkillisen tapahtuman aiheuttaman ruumiinvamman vuoksi.

Korvauksena maksetaan äkillisen tapahtuman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun äkillisestä tapahtumasta on kulunut kolme vuotta.

4.3.1 Korvauksen hakeminen

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys äkillisen tapahtuman aiheuttamasta ruumiinvammasta. Kuolinkorvauksen käsittelyä varten korvauksen hakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle vakuutetun kuolintodistus ja virallinen selvitys edunsaajista. Lisäksi pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava muu viranomaisen selvitys kuoleman syystä. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

YLEISET SOPIMUSEHDOT

Yleisiä sopimusehtoja sovelletaan vakuutus sopimuksen kaikkiin vakuutuksiin.

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisilta osin vakuutus sopimuslain (543/94) määräyksiä. Suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutus sopimuslain säännöksiin,

joissa käsitellään mainittuja asioita. Vakuutus sopimukseen sovelletaan myös niitä vakuutus sopimuslain säännöksiä, joita ei näihin yleisiin sopimusehtoihin ole kirjoitettu. Siltä osin kuin nämä yleiset sopimusehdot poikkeavat vakuutus sopimuslain tahdonvaltaisista säännöksistä, sovelletaan vakuutus sopimukseen näitä yleisiä sopimusehtoja

1 Käsitteet (2 § ja 6 §)

Vakuutusnottaja on se, joka on tehnyt vakuutusnottajan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutusnottajana henkivakuutuksissa on OP-Henkivakuutus Oy. Muissa vakuutuksissa vakuutusnottajana on Pohjola Vakuutus Oy. Vakuutusnottajista käytetään näissä ehdoissa nimitystä vakuutusyhtiö. Vakuutus kirjassa mainitaan sopimuksen vakuutusnottajat.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopijaosapuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksu on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutus tapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen korvaamiseksi.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö.

Ryhmävakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jossa vakuutettuina ovat vakuutus sopimuksessa mainitun ryhmän jäsenet ja jonka koko vakuutusmaksun maksaa vakuutusnottaja.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §)

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

2.2 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti vahinkovakuutuksessa (23 §, 34 §)

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäessään tiedonantovelvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa vahinkovakuutuksessa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta

alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutusnottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

Esimerkiksi autovakuutuksessa ajoneuvon haltijaksi on ilmoitettava vakuutuskohteen tosiasiallinen käyttäjä eikä omistajaksi tai haltijaksi saa ilmoittaa tosiasioita vastaavaa henkilöä (ns. bulvaani).

2.3 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti henkilövakuutuksessa (24 §)

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäessään tiedonantovelvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa henkilövakuutuksessa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutusnottajan tai vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutusnottajan kanssa silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutusnottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun suorittaminen

- aina, kun kyseessä on Sporttiturvavakuutus tai määräaikainen matkavakuutus,
- kun vakuutusyhtiö on asettanut jatkuvan matkavakuutuksen voimaantulon edellytykseksi ensimmäisen vakuutuskauden maksun maksamisen tai
- kun siihen on erityisiä syitä esimerkiksi vakuutusnottajan aikaisemman maksun laiminlyönnin vuoksi.

Maksamisedellytyksestä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

3.2 Vakuutuksen myöntämisen perusteet

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutusmaksun vuosipäivän mukaan. Jos sopimukseen lisätään vakuutus, tämän vakuutuksen osalta vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät lisätyn vakuutuksen alkamisajankohdan mukaan.

Henkilövakuutuksessa vakuutetun terveydentila arvioidaan ja ikä lasketaan vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan ja iän perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiöön.

3.3 Vakuutusmaksun voimassaolo (16 § ja 17 §)

Vahinkovakuutusta koskeva vakuutusmaksu on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutusmaksunottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta.

Henkilövakuutusta koskeva vakuutusmaksu on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutusmaksunottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Tätä irtisanomisoikeutta vakuutusyhtiöllä ei kuitenkaan ole henkivakuutuksessa eikä työkyvyttömyysvakuutuksessa johon sovelletaan Myynnistä poistuneet vakuutukset -vakuutusehtoja.

Vakuutusmaksu voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 14 mainituista syistä.

Vakuutus voi olla myös määräaikainen, jolloin se on voimassa sovitun vakuutusmaksukauden. Vakuutus voi kuitenkin päättyä kesken vakuutusmaksukauden jäljempänä kohdissa 4.2 ja 14 mainituista syistä.

Jos määräaikaisessa matkavakuutuksessa paluu matkalta kotimaahan myöhästyy vakuutetusta riippumattomista syistä, pitenee vakuutuksen voimassaoloaika 48 tunnilla.

Liikennevakuutuksen yhteydessä otettava Kriisiturvavakuutus on voimassa enintään yhtä kauan kuin vakuutuksen perusosana olevan liikennevakuutuksen.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutusmaksunottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun tai tiedon maksun eräpäivästä.

Vakuutusmaksun kaikkien vakuutusten maksut yhdistetään yhdeksi maksuksi, joka laskutetaan yhdessä tai useammassa erässä sopimuksen mukaan. Jos vakuutusmaksun muuttamisesta johtuvaa maksua ei ole yhdistetty aikaisemmin sovituihin eriin, laskutetaan tämä maksu erikseen. Vakuutusmaksuun maksettu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksusuorituksen ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutusmaksunottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusmaksunsaajien maksamiseen, vakuutusmaksunsaajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaaavia hänen suorituksellaan lyhennetään. Vakuutusmaksunsaajan maksusuori-

tus kohdistetaan vakuutusmaksuun kuitenkin ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutusmaksunsaaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutusmaksunsaaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen osittain tai kokonaan kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa koko vakuutusmaksu päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämistä. Irtisanomisen voi suorittaa myös yksi kohdassa 1 mainituista vakuutusyhtiöistä toisen vakuutusyhtiön osalta.

Jos vakuutusmaksunsaaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomisesta koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusmaksunsaajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutusmaksun määräaikaiseen jatkamiseen. Vakuutusmaksunsaajan on ilmoitettava kirjallisesti tässä tarkoitettua maksuvaikeudesta vakuutusyhtiölle viimeistään irtisanomisaikana.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Vakuutusyhtiö on oikeutettu korvauksiin vakuutusmaksun perinnästä aiheutuneista kuluista perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu peritään oikeusteitse, on vakuutusyhtiö oikeutettu lisäksi lain mukaisiin oikeudenkäyntimaksuihin ja -kuluihin.

Vakuutusyhtiö voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

4.3 Minimivakuutusmaksu

Vakuutusmaksu on suoritettava vakuutusmaksu veroineen on aina vähintään erikseen vakuutusmaksu kirjassa tai tuoteoppaassa vahvistetun vakuutusmaksu laskun minimimaksun suuruinen.

Vakuutusmaksuun tarkoitetaan korkeintaan yhden vuoden pituista ajanjaksoa, jonka vakuutusmaksu sopimuksen mukaan on kerrallaan voimassa.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritettua vakuutusmaksusta palautetaan vakuutusmaksunsaajalle.

Palautettava vakuutusmaksu määrättäessä voimassaoloaika lasketaan päivinä sen vakuutusmaksukauden mukaan, jota vakuutusmaksu koskee.

Vuodenaikahinnoiteltujen vakuutusten vuosimaksu jakaantuu eri kuukausille riskiä vastaavasti ja vakuutusmaksun päättyessä palautetaan jo suoritettua vakuutusmaksusta sen loppuosa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta jäljempänä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa tai kun asiassa on menetetty vilpillisesti kohdassa 2.2 tai 2.3 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta erikseen, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutus sopimuslaissa mainittu euromäärä.

Ensimmäisen vakuutus- tai maksukauden vakuutusmaksu on kuitenkin aina vähintään vakuutus kirjassa tai tuoteoppaassa määritellyn minimimaksun suuruinen niissä vakuutuksissa, joissa vahinkoriski tai vakuutuksen hoitokulut ovat suurimmillaan vakuutuksen voimassaolon alkuvaiheessa. Myös ensimmäistä vakuutus- tai maksukautta seuraavilta kausilta voidaan periä vakuutuksen hoitokuluja vastaava minimimaksu.

4.5 Kuittaus palautettavasta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat. Mittaturvavakuutusten osalta kuittaus voidaan lisäksi tehdä kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajana Mittaturvasopimuksessa.

5 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (26 §, 27 § ja 34 §)

5.1 Vaaran lisääntyminen vahinkovakuutuksessa

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjiaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa.

Vaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi vakuutuskohteen korjaus-, muutos- ja laajennustoimet, käytön muuttuminen sekä luovuttaminen muiden kuin vakuutettujen käyttöön kolmea kuukautta pidemmäksi ajaksi yhdenjaksoisesti tai siirtäminen muihin kuin kodinomaisiin tiloihin.

Ajoneuvovakuutusten osalta vaaraa lisääviä muutoksia voivat olla lisäksi esimerkiksi ajoneuvon käyttötavan muutos luvanvaraiseen tai vuokrauskäyttöön, ajoneuvon kotipaikkakunnan muutos tai ajoneuvon käyttö pääasiallisesti ulkomailla tai ajoneuvon moottorin tehon lisääminen tai sen vaihto suuremmaksi.

Ammattivastuuvakuutuksen osalta vaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi toiminnan laadun tai laajuuden muuttuminen.

Hevosvakuutusten osalta vaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi siitoskäyttöön ilmoitetun hevosen ottaminen kilpailukäyttöön.

Venevakuutuksen osalta vaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi veneen käyttötavan muutos ammatti- tai vuokrauskäyttöön, veneen rakenteen muuttaminen kilpailukäyttöön tai veneen moottoritehon lisääminen yli 20 % vakuutus sopimukseen ilmoitetusta määrästä.

Jos vakuutuksenottaja on vahinkovakuutuksessa tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutus korvauksen alentamiseen.

5.2 Vaaran lisääntyminen henkilövakuutuksessa

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Vaaraa lisäävä muutos voi myös olla esimerkiksi vakuutetun yhtäjaksoinen yli vuoden kestävä oleskelu ulkomailla. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksia ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoitusvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja henkilövakuutuksessa on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta, mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutus korvauksen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus) (32 §, 34 § ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksentekeijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Ajoneuvovakuutusten palo-, varkaus- ja ilkivaltavahingosta sekä yhteentörmäyksestä muun hirvieläimen kuin poron kanssa on vakuutetun heti ilmoitettava vahinkopaikkakunnan poliisiviranomaiselle. Ulkomailla anastetusta tai kateisiin jääneestä ajoneuvosta on ilmoitettava myös Suomen poliisiviranomaiselle. Jos vakuutusyhtiö niin vaatii, poliisitutkinta on pidettävä muulloinkin ja tätä koskeva pöytäkirja toimitettava vakuutusyhtiölle.

Ajoneuvon avainten tai vastaavien käynnistykseen tarvittavien laitteiden, kuten avainkorttien, kadotessa ajonestolaite täytyy ensi tilassa koodata siten, että kadonneita avaimia ei voi käyttää ajoneuvon käynnistämiseen. Ennen koodauksen suorittamista ajoneuvo on lukittava mekaanisella lukituslaitteella, jota ei voida avata ajoneuvon kadoksissa olevalla avaimella.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämiseksi aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa (31 § ja 32 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

7.1 Vahinkovakuutus (30 § ja 34 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.

Harkittaessa, onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos moottoriajoneuvovakuutuksissa vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksesta, vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon.

Jos vakuutettu on vahinkotapahtuman sattuessa kuljetanut ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksesta, korvausta alennetaan sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

Jos vastuuvakuutuksessa vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.2 Henkilövakuutus (28 § ja 29 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa. Jos henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai, jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleohjeen noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1. joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta. Suostumuksella tarkoitetaan vakuutetun antamaa lupaa edellä mainitun kulkuvälineen kuljettamiseen tai muuhun käyttämiseen tai myös olosuhteista ilmenevää suostumusta.
2. joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan tai
3. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleohjeen noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleohjeen noudattamisesta.

9 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa

9.1 Edunsaaja

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus suorittavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

9.2 Edunsaajamääräyksen muoto

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei siitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

9.3 Edunsaajamääräyksen muoto ryhmävakuutuksessa

Edunsaajamääräyksestä sovitaan ryhmävakuutus sopimuksessa vakuutusyhtiön ja vakuutuksenottajan kesken.

Edunsaaja voidaan muuttaa, jos muutosoikeudesta on sovittu ryhmävakuutus sopimuksessa.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole vakuutusehdoissa määrätty suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

10 Korvausmenettely

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on viipymättä ilmoitettava vahinkotapahtumasta vakuutusyhtiölle. Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle.

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutus tapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava, kuka on kuljettanut ajoneuvoa ja onko alkoholilla tai muilla huumaavilla aineilla ollut osuutta vakuustapahtuman syntyyn.

Asiakirjat ja selvitykset korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan, ellei toisin ole sovittu. Korvauksen hakijan on säilytettävä asiakirjat ja tiedot vähintään kuusi kuukautta korvauksen hakemisen jälkeen ja toimitettava ne vakuutusyhtiölle pyydettyinä.

Vakuutettu ei saa esim. vahinkopaikalta poistumalla, muulla vahingon selvittelyä välttelevällä toiminnalla tai nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia vaikeuttaa tai estää sellaisen seikan selvittämistä, jolla voi olla merkitystä vakuustapahtumaa ja vakuutuksenantajan vastuuta arvosteltaessa.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus ennen korjausta tarkastaa vahingoittunut omaisuus vahingon syyn selvittämiseksi ja sen toteamiseksi, onko kysymyksessä vakuutuksesta korvattava vahinko. Jos korjaukseen on ryhdytty ilman että vakuutusyhtiölle on varattu tarkastusmahdollisuutta, korjaustyö tulee dokumentoida esim. kuvaamalla ja vaurioituneet osat säilyttämällä. Vahingoittunutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan hänen korvaustaan alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Korvauskäsittelyssä voidaan tarkistaa eri yhtiöille ilmoitettuja vahinkoja vahinkovakuutuksia koskevasta vakuutusyhtiöiden yhteisestä tietojärjestelmästä. Vakuutusyhtiöllä on myös oikeus vahingon jälkeen selvittää ajoneuvon tietojärjestelmään tallentuneet vika- ja ajotapahtumatiedot siltä osin kuin niiden selvittäminen on vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta tarpeellista.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuustapahtumasta ja vakuutus tapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Kuittaus vakuutuskorvauksesta

Vakuutusyhtiö voi vähentää korvauksesta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat. Mittaturvakuutusten osalta kuittaus voidaan lisäksi tehdä kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajana Mittaturvasopimuksessa.

10.4 Henkilöt, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §)

Omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

10.5 Pakotteiden vaikutus korvaukseen

Vakuutusyhtiöllä, tämän tytäryhtiöllä tai paikallisen vakuutuksen kirjoittavalla verkostokumppanilla ei ole velvollisuutta suorittaa korvausta, vahingonkorvausta, torjuntakuluja, selvitys- tai oikeudenkäyntikuluja taikka muitakaan taloudellisia resursseja, mikäli tällainen suoritus olisi Suomen valtion, Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin, Amerikan Yhdysvaltojen tai Yhdistyneiden Kuningaskuntien taikka näiden toimivaltaisten viranomaisten tai toimielinten asettamien pakotteiden, muiden rajoittavien toimenpiteiden tai lainsäädännön vastainen.

11 Muutoksen hakeminen vakuutusyhtiön päätökseen (8 §, 68 § ja 74 §)

11.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhetä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

11.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (www.fine.fi) antaa maksutta riippumattomia neuvoja ja opastusta. FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin. FINE ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty kuluttajariitalautakunnassa tai tuomioistuimissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan (www.kuluttajariita.fi). Ennen asian viemistä kuluttajariitalautakunnan käsittelyyn kuluttajan tulee olla yhteydessä maistraattien kuluttajaneuvontaan (www.kuluttajaneuvonta.fi). Kuluttajariitalautakunta ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty Vakuutuslautakunnassa tai tuomioistuimissa.

11.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt keskeyttävät kanneoikeuden vanhentumisen.

Venevahingoissa on hankittava ennen tuomioistuinkäsittelyä Suomen Merivahingonlaskijan korvausselvitys (laki merivahingonlaskijan korvausselvityksestä merivakuutusasioissa 10/1.53).

12 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus (75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä taikka ajoneuvon omistajana, haltijana, kuljettajana tai matkustajana, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

Jos vahinko on aiheutettu kuljetettaessa moottoriajoneuvoa, vakuutusyhtiöllä on edellä mainitun lisäksi oikeus vaatia takaisin vahingon johdosta suorittamansa korvaus, jos kuljettaja on aiheuttanut vahingon kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka alkoholin ja muun huumaava aineen yhteisvaikutuksesta.

Henkilövakuutuksissa vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia kolmannelta henkilöltä takaisin vain sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä suoritettuja korvauksia.

Jos vahinko on aiheutunut moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä, korvauksen vapaaehtoisesta vakuutuksesta maksaneella vakuutusyhtiöllä on takaisinsaantioikeus liikennevakuutusyhtiötä kohtaan maksamansa korvauksen määrään asti.

13 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

13.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.1 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa tai
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5 tarkoitettu muutos.

Vakuutusyhtiö lähettää, ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

13.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (20 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.1 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu; tai
2. vakuutusnottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.1 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.3 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutusnottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutusnottajalle, ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

13.3 Jatkuvan vahinkovakuutuksen ja henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen kauden vaihtuessa (19 § ja 20 a §)

Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- oikeuskäytännön muuttuminen
- ennalta-arvaamaton olosuhteiden muutos (esimerkiksi kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- korvausmenon, kustannustason muutos tai maksettujen vakuutuskorvausten ja vakuutusmaksujen välisen suhteen muutos
- muutos sellaisessa seikassa tai olosuhteessa, jolla vakuutusyhtiön mukaan on vaikutusta vakuutusmaksun suuruuteen ja vahinkorisktiin. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muutokset vakuutusnottajan, vakuutetun tai vakuutuksen kohteen omistajan tai haltijan iässä tai asuinpaikassa, vakuutuksen kohteen tai sen osan iässä, sijaintipaikassa, ominaisuuksissa, vakuutuspaikassa, vahinkohistoriassa tai vahinkokehityksessä.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus muuttaa vakuutusmaksua määrittämällä erilaisia maksun määräytymisperusteita vahinkoriskien mukaan.

Henkilövakuutuksen vakuutusehtoja tai -maksuja ei kuitenkaan muuteta sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut tai vakuutusta-pahtuma on sattunut.

Henkivakuutuksessa vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksukauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, jos muutokseen on erityistä syytä

- yleisen vahinkokehityksen tai
- korkotason muutoksen vuoksi eikä vakuutus sopimuksen sisältö olennaisesti muutu alkuperäisen sopimukseen verrattuna.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutusnottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Vakuutus sopimus voi lisäksi muuttua kohdan 13.4 indeksisääntöjen mukaisesti.

Vakuutusyhtiöllä on edellä esitetyn lisäksi oikeus tehdä muutoksia, jotka johtuvat vakuutukseen sisältyvistä bonus-, keskittäjä-, etu- tai omistaja-asiakkuussäännöistä tai muista vastaavista säännöistä. Vakuutusmaksuun vaikuttavat myös mahdolliset asiakasedut ja alennukset, joiden suuruudet, antamisen perusteet sekä kesto- ja voimassaoloajat voivat muuttua.

Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on kirjallisesti irtisanottava vakuutus päätymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomista edellyttäviä ehtomuutoksia ei voi kuitenkaan tehdä henkivakuutukseen.

13.4 Indeksien vaikutus

Indeksin soveltumisesta vakuutukseen mainitaan aina vakuutus kirjalla. Vakuutus, jonka kohdalla vakuutus kirjassa ei ole mainintaa indeksistä, ei ole sidottu indeksiin.

Omakoti-vakuutuksessa vakuutusmaksut, enimmäiskorvaukset ja omavastuu on sidottu rakennuskustannus indeksiin. Kerros- ja rivitalojen koti-irtaimistojen ja huoneiston osien sekä varastoitujen koti-irtaimistojen vakuutusten vakuutusmaksut, enimmäiskorvaukset ja omavastuu on kuitenkin sidottu kuluttajahintaindeksiin.

Matkatavara-, pienvene-, vastuu- ja oikeusturvavakuutusten vakuutus kirjiaan merkityt vakuutusmäärät on sidottu kuluttajahintaindeksiin. Kuluttajahintaindeksiin on sidottu myös vakuutus kirjassa mainittu omavastuu.

Metsä- ja metsäpalovakuutuksissa vakuutusmaksu on sidottu metsävakuutusmaksu indeksiin. Omavastuu on sidottu kuluttajahintaindeksiin.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

Yhdelle vakuutuksenantajana olevalle yhtiölle suoritettu irtisanominen on pätevä myös toisen vakuutuksenantajayhtiön osalta.

14.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana (15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

14.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana (17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana tai irtisanoa Sporttiturvavakuutuksen vakuutusturva yksittäisen vakuutetun osalta vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.1 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.1 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä
4. vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

14.4 Menettely vakuutusyhtiön irtisanoessa vakuutuksen kesken kauden

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

14.5 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus kauden lopussa (16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättäväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

14.6 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus kauden lopussa (17a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa henkilövakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanomisilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

Tätä irtisanomisoikeutta vakuutusyhtiöllä ei kuitenkaan ole henkivakuutuksessa tai työkyvyttömyysvakuutuksessa.

14.7 Omistajan vaihdos (63 §)

Jos vakuutettu omaisuus siirtyy muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen, tämän kuolinpesälle tai osamaksulla myydyn ajoneuvon haltijan muuttuessa omistajaksi, tämän omaisuuden vakuutus päättyy. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Vakuutus sopimus lakkaa ajoneuvojen yhdistelmävakuutuksiin kuuluvissa oikeusturva- ja keskeytysvakuutuksissa, jos vakuutettu omaisuus siirtyy uudelle omistajalle.

14.8 Henkivakuutuksen päättymisilmoitus (21 §)

Jos henkivakuutus on ollut voimassa yli vuoden ajan, vakuutusyhtiö lähettää viimeistään kuukautta ja aikaisintaan kolmea kuukautta ennen voimassaoloajan päättymistä vakuutuksenottajalle muistutuksen vakuutuksen päättymisestä.

Jos vakuutusyhtiö laiminlyö tämän muistutuksen lähettämisen, henkivakuutuksen voimassaolo jatkuu. Vakuutus päättyy kuitenkin kuukauden kuluttua siitä, kun myöhästynyt muistutus on lähetetty vakuutuksenottajalle ja viimeistään kuuden kuukauden kuluttua henkivakuutuksen voimassaoloajan päättymisestä.

15 Digitaaliset palvelut

Jos vakuutusnottaja on solminut henkilöasiakkaan digitaalisia palveluita koskevan sopimuksen, vakuutusnottaja voi hoitaa vakuutuksiinsa liittyvää asiointia OP:n digitaalisissa palveluissa, esimerkiksi op.fi -palvelussa. Asiointi on mahdollista OP:n määrittelemässä laajuudessa. Asiointi voi mahdollistaa mm. oikeuden katsella voimassa olevien vakuutusten tietoja tai ilmoittaa vahingoista. Vakuutusnottajan käyttäessä OP:n digitaalisia palveluja vakuutusasioidensa hoitamiseen, sovelletaan vakuutukseen näiden vakuutusehtojen lisäksi henkilöasiakkaan digitaalisia palveluita koskevan sopimuksen yleisiä ehtoja, jotka asiakas saa sopimuksen solmiessaan.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lähettää kaikki vakuutuksiin liittyvät tiedot, kuten päätökset, viestit, ilmoitukset, vastaukset, muutokset ja irtisanomiset vain sähköisesti OP:n verkko- ja mobiilipalveluihin. Vakuutusnottajalla on oikeus saada edellä mainitut tiedot postitse kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun hän on ilmoittanut vakuutusyhtiölle, että haluaa tiedot postitse.

16 Lakisääteinen oikeus profilointiin

Vakuutusyhtiöllä on oikeus profiloitiin suorittaessaan vakuutusyhtiölaissa ja muussa sääntelyssä määriteltyjä riskienhallinnallisia tehtäviään.

17 Sovellettava laki ja laskuperusteet

Kaikissa vakuutuksissa sovelletaan Suomen lakia ja henkilövakuutuksissa lisäksi vakuutusyhtiölain edellyttämiä laskuperusteita.

Pohjola Vakuutus Oy, Y-tunnus 1458359-3

Helsinki, Gebhardinaukio 1, 00013 OP
Kotipaikka: Helsinki, päätoimiala: vakuustustoiminta
Valvontaviranomainen: Finanssivalvonta, www.fiva.fi